

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

113. An si constaret notorie reum non gaudere Immunitate Ecclesiæ,
possit illum iudex sæcularis extrahere, ab Ecclesia sine licentia Episcopi?
Ex part. 1. tr. 1. resol. 14.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

De Immunit. Eccles. Resol. C XI. &c. 65

etiam Carcerarij, quatenus deberent restituere dictum extactum Ecclesiae prædictæ, vel procurare ciuius restitutionem, & non impeditre respectiue ad finem, quod si confiterit Curia Archiepiscopali a dicto delinquente fuisse commissum delictum exceptum in Bulla, posset eidem Curia seculari consignari: quinque aliter procurauerunt; sed post breve tempus laqueo suspendi fecerunt; & sic per Curiam Archiepiscopalem fuerunt declarati excommunicati omnes prædicti Iudices, Fiscales, Carterati, satellites, & consanguinei occisi, qui extaxerant dictum iuricidium à dicta Ecclesia. Ita Genuensis. Vnde appareret omnes reos extractos ab Ecclesia vi, vel dolo per quascumque personas, esse à iudice laico Ecclesiæ restitutos: & si aliter fecerint, in excommunicationem, & peccatis Bullæ Gregorianæ incident.

RESOL. C XI.

An reus amittat immunitatem, qui decepit fuit subdolis verbis, & fallaciis ad egrediendum ab Ecclesia, & index possit illum puniri? Ex part. 1. tract. 1. Ref. 26.

Sed hoc sup. lib. 8. §. 8. n. 10. o. Fillius tom. 1. tract. 15. cap. 6. n. 154. Duard. in Bulla Cœn. lib. 2. can. 15. q. 6. n. 34. Fagundez de Praecep. Ecc. tract. 2. lib. 4. cap. 4. num. 56. qui citat Suarez, & Naturam quoniam obrem assert: [Videantur delinquentes, ne se falli finant: vbi primum enim à loco facio sponte egrediuntur, hanc immunitatem amittunt. Fallit tamen hoc, iuxta Sylvest. verb. immun. 3. n. 34. nisi exeat ad requisita natura, cui liberter adhaereo: indecens enim est: ut Ecclesia Dei: & locus sacer, qui omni odorum suffumento olere debet, his immunitatis fordefeat.] Ita Fagundez.

2. Non reticebo ramen, contrarium docere Bodabil, in Polit. tom. 1. lib. 2. cap. 14. n. 80. ibi. [Aunque por palabras blandas: ò engañosas, ò promesa, &c.] Idem docet Villadiego in Polit. cap. 3. num. 22. & nostrar. P. Megal. in 3. p. lib. 4. cap. 2. quæst. 1. num. 32. vbi assert: Et prædicta procedunt, etiamsi blandis verbis, vel fallaciis à ministris Iustitia, vel Iudice inductus delinquens sponte exire. Vnde hæc sententia in favorem Ecclesia amplectenda videtur, & illam etiam docet Mastrill. heu quondam noster lib. 2. decif. 69. num. 12.

RESOL. C XII.

An index laicus violet immunitatem Ecclesiae, si carceret aliquem à personis priuatis per vim extactum ab Ecclesia?

Et notetur, quod priuata persona, qua extraxit aliquem ab Ecclesia, afficiatur censura. Ex part. 4. tract. 1. Ref. 102.

Sed hoc sup. lib. 8. §. 8. n. 10. o. Nogatianum sententiam docet Suarez de Religione tom. 1. tract. 2. lib. 2. cap. 13. num. 17. & 19. in fine, quia talis index, vt suppono, non fuit particeps extractionis: ergo non incurrit peccatis.

2. Sed ego affirmatum sententiam prorsus rendam esse puto, quia illa extactio irrita fuit & nulla, ergo extactio illicite, nec iuridice potuit à iudice laico incarcere, quoniam per extactum non stetit, ne in loco facio reponeretur. Adde quod Gregorius XIV. in sua Constitutione interdixit illas actiones per particularum vel, quæ est alternativa, ibi capere, extahere, aut carcereare, & ita docet Bonacina in Decalog. diff. 3. quæst. 7. punt. 9. num. 10. Valentia tom. 3. Tom. IX.

disp. 6. quæst. 15. punt. 1. ad 2. & Genuensi. in præxi 1. 17 num. 6. vbi etiam rectè n otat cum Peregrino de immunitate cap. 14. num. 10. & aliis contra Gambacurtam lib. 8. cap. 7. num. 4. & 5. quod priuata persona quæ extahit aliquem ab Ecclesia afficitur censura.

RESOL. C XIII.

An si constaret notorie reum non gaudere immunitatem Ecclesiae, posset illum index secularis extahere ab Ecclesia sine licentia Episcopi? Ex part. 1. tr. 1. Ref. 14.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Gambacurt. Sup. hoc in lib. 6. cap. 14. & lib. 8. cap. 10. Villadiego in lib. 3. cap. 3. num. 238 & ante Bullam Gregorii probabiliter docuerat Suarez de Relig. tom. 1. tr. 2. lib. 3. c. 11.

2. Sed hodie post Constitutionem Gregor. XIV. vt notar. Fillius tom. 1. tract. 15. cap. 6. num. 154. & Durandus in Bulla Cœn. lib. 2. can. 15. quæst. 16. num. 3. hæc opinio est proflua refellenda, & non audent Iudices illam in præxi obsernare, nam sine dubio excommunicationem incurrent, & contra sacram immunitatem efficerent. Et ita fuisse decisum in Curia Archiepiscopali Neapolitanæ, testatur Genuensis in præxi, cap. 17. num. 5. & Riccius, p. 5. collect. 1791. & idem docet Lazarus tract. de Blasphem. quæst. 5. n. 71. vbi si sit: [Forma huius Constitutionis seruanda est etiam si configentem ad Ecclesiam, notoriū sit, commissiū delictū exceptuatum in ea; adhuc enim Episcopus debet prius cognoscere, an hoc sit verum; & potest cōsignare reum Curia seculari; alias extahentes i current censori, & reus est Ecclesia restituendus] Hoc etiam docet Farinac. in Append. immunit. cap. 22. numer. 359. Raynerius in Catal. censor. capite 5. 9. exom. 31. notab. 3. & nouissimè Franc. Zipæus in sua Anal. Inv. can. lib. 3. de immun. Eccles. n. 12. cum nostro P. Megala in 3. part. lib. 4. c. 2. q. 1. num. 31. vbi assert: formam huius Constitutionis est seruandam, licet notoriū cōstet reum commissiū delictū in hac Extravaganti exceptum, nam etiam si notoriū relevet ab onere probandi cap. 22. infra: de cohabit. Cler. & mul. tamen non relevet, quando probatio requiritur pro forma. Hæc ille, & alij, Ex quibus constat, me his diebus elapsis in quodam supremo Ministro Regio rectè opinionem Gambacurtæ reprobasse, illum à tali sententia amonendo.

RESOL. C XIV.

An in casibus exceptis diceat indicibus secularibus sine licentia Episcopi reos ab Ecclesia extahere? Ex part. 4. tract. 1. Ref. 42.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Ludovicus Correa in relect. ad cap. inter alia de immunitate Eccles. part. 4. num. 10. Acugna in Decret. Gra. Res. præterit. part. 1. diff. 8. cap. 6. num. 7. Iulius Clarius lib. 5. seq. quæst. 30. §. fin. num. 10. Couarr. lib. 2. variar. cap. 20. n. 18. Guido Papa decif. 121. num. 1. Boerius decif. 109. n. 2. Guillelmus de Benedictis in repet. cap. Raynatus ver. & uxore, num. 44. & alij testantes ita obseruari in præxi.

2. Sed hodie hæc sententia non potest sustinerti, stante Bulla Gregor. XIV. vt ego ipse satis firmavi in part. 1. * refolut. 14. cum multis Doctoribus, quibus nunc addo Ambrozinum de immunitate cap. 11. * Quæ hic num. 1. Simonem Rao in respons. ad dubia super immunit. Eccles. fol. mibi 27. vbi citat Austerium, cedens, Vulpellum, Cynum & Sylvestrum, & nouissimè Peregrinum